

Universitatea Tehnică a Moldovei

FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI.

Student:

Pavlic Valentin

Coordonator:

**Catan Victor
conf. univ.**

Chișinău, 2020

ANNOTATION

Pavlic Valentin "Le fonctionnement de la société anonyme".

Mémoire de maîtrise en droit.

Structure de la thèse: Introduction, 4 chapitres, conclusions générales et recommandations, bibliographie à partir de 45 titres, 108 pages de texte de base.

Mots-clés: sociétés par actions, assemblée générale, conseil des commissaires aux comptes, administrateur, capital social, valeurs mobilières, droits et obligations, actionnaires, actions, constitution, loi.

L'actualité et l'importance du sujet abordé. Dans la société contemporaine, le développement de l'activité entrepreneuriale est en constante augmentation, il est donc indispensable de savoir mettre en place, gérer et diriger une forme organisationnelle-juridique si souvent utilisée. Les sociétés par actions étant suffisamment difficiles et complexes à gérer, une formation juridique appropriée est nécessaire, étant donné qu'une fois la base juridique correctement posée, l'activité économique exercée par la société n'en souffrira pas.

Méthodologie de la recherche scientifique. La recherche a été menée sur la base des principes théoriques et méthodologiques de la doctrine juridique, son élaboration étant appliquée à la méthode de recherche, logique-juridique, historique-juridique et méthode comparative.

But et objectifs. Le but de cet article est d'étudier de manière approfondie et approfondie l'essence et le contenu des règlements législatifs sur la création d'une société par actions, la recherche et l'analyse des effets juridiques de son enregistrement, l'analyse des problèmes théoriques et pratiques rencontrés dans le processus d'enregistrement et de gestion d'une société par actions. gestion, ainsi que les attributions de personnes ayant des fonctions de contrôle et de gestion.

Pour atteindre le but proposé, il faut atteindre les objectifs suivants: examiner le droit, la doctrine et la pratique judiciaire et identifier les opinions et les théories existantes concernant le domaine étudié dans cet article; étudier l'évolution de l'institution de la société par actions dans le plan législatif; une recherche complexe sur la notion de société anonyme en général et soulignant l'importance de cette institution à l'heure actuelle; description de la procédure de création et d'enregistrement de la société par actions; la restitution du contenu des titres, la description des droits et obligations des actionnaires, du capital social, du bénéficiaire et des débiteurs de la société par actions, ainsi que l'approche de l'objet des transactions de la société par actions; description des organes de direction et de contrôle de la société par actions; analyse des modalités et de l'impact de la réorganisation de la société anonyme et de la cessation de l'activité d'une société anonyme; élaboration de propositions et de recommandations d'un point de vue doctrinal et législatif qui faciliteraient le développement de l'institution en question, etc.

ADNOTARE

Pavlic Valentin „Funcționarea societății pe acțiuni”.

Teză de master în drept.

Structura tezei: Introducere, 4 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 45 de titluri, 108 de pagini text de bază.

Cuvinte-cheie: societate pe acțiuni, adunare generale, comisia de cenzori, administrator, capital social, valori mobiliare, drepturi și obligații, acționari, acțiuni, constituire, lege.

Actualitatea și importanța temei abordate. În societatea contemporană, dezvoltarea activității de antreprenoriat este în permanentă creștere, astfel este vital necesar de a cunoaște modalitatea de constituire, gestionare și conducerea a unei forme organizatorico-juridice atât de des utilizată. Societățile pe acțiuni fiind suficient de greu și complex de gestionat, este necesară o pregătire juridică pe cinste, dat fiind faptul că odată ce fundamentul juridic este pus corect, activitatea economică desfășurată de către societate, nu va avea de suferit.

Metodologia cercetării științifice. Cercetarea a fost efectuată în baza principiilor teoretice și metodologice regăsite în doctrina juridică, la elaborarea ei fiind aplicate metoda de cercetare, logico-juridică, istorico-juridică, și metoda comparativă.

Scopul și obiectivele. Scopul prezentei lucrări rezidă în cercetarea aprofundată și complexă a esenței și conținutului reglementărilor legislative privind instituția societății pe acțiuni, cercetarea și analiza efectelor juridice ale înregistrării acestora, analiza problemelor teoretice și practice întâlnite în procesul înregistrării și gestionării unei societăți pe acțiuni, cu descrierea organelor de conducere, precum și atribuțiile persoanelor cu funcții de control și gestiune.

Atingerea scopului propus, presupune realizarea următoarelor obiective: examinarea legislației, doctrinei și practicii judiciare și identificarea opiniilor și teoriilor existente ce vizează domeniul cercetat în prezenta lucrare; studierea evoluției instituției societății pe acțiuni în plan legislativ; cercetarea complexă a noțiunii de societății pe acțiuni la general și scoaterea în evidență a importanței acestei instituții la momentul actual; descrierea procedurii de constituire și înregistrare a societății pe acțiuni; redarea conținutului de valorile mobiliare, descrierea drepturile și obligațiile acționarilor, capitalul social, profitului și deidentelor societății pe acțiuni, precum și abordarea subiectului tranzacțiilor societății pe acțiuni; descrierea organelor de conducere și control ale societății pe acțiuni; analiza modalităților și impactul reorganizării societății pe acțiuni și încetarea activității unei societății pe acțiuni; elaborarea propunerilor și recomandărilor sub aspect doctrinar și legislativ ce ar facilita dezvoltarea instituției în cauză, etc.

CUPRINS

INTRODUCERE	9
I. CONCEPȚII ȘTIINȚIFICE ȘI REGLEMENTĂRI JURIDICE PRIVIND NOȚIUNEA, TIPURILE ȘI EVOLUȚIA SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI	12
1.1. Analiza concepției științifice privind noțiunea, evoluția și tipurile de societăți pe acțiuni.....	12
1.2. Sinteza comparativă a reglementărilor legislative privind statutul juridic al societății pe acțiuni.....	16
1.3. Evaluarea principalelor caracteristici ale societății pe acțiuni.....	26
Concluzii la Capitolul I.....	31
II. CONSIDERAȚII TEORETICO-PRRACTICE PRIVIND CONSTITUIREA ȘI FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI	33
2.1. Constituirea și înregistrarea societății pe acțiuni.	33
2.2. Valorile mobiliare, drepturile și obligațiile acționarilor, capitalul, profitul și devedentele societății pe acțiuni.	39
Concluzii la Capitolul II.	57
III. ORGANELE DE CONDUCERE, REORGANIZAREA ȘI ÎNCETAREA SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI.....	60
3.1. Organele de conducere și control ale societății pe acțiuni.	60
3.2. Modalitățile și impactul reorganizării societății pe acțiuni.	73
3.3. Încetarea societății pe acțiuni.	73
Concluzii la Capitolul III.	85
IV. ASPECTE PRACTICE PRIVIND FUNCȚIONAREA ȘI ÎNCETAREA SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI.....	87
CONCLUZII ȘI PROPUNERI	109
BIBLIOGRAFIE	112

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei cercetate. Tema cercetată prezintă o importanță deosebită pentru dreptul societar. Societatea, ca grupare de persoane constituită pe baza unui contract de societate și având personalitate juridică, în care asociații se înțeleg să pună în comun anumite bunuri pentru desfășurarea unei activități comerciale, în scopul realizării și împărțirii profitului rezultat, este un organism viu, aflat într-o continuă evoluție. Interesele personale ale asociațiilor, care la momentul înființării societății sunt convergente, pot, pe măsură ce societatea desfășoară activități concrete în vederea realizării obiectivelor propuse, să devină contrarii. Astfel, pot apărea conflicte între asociați, cu consecințe negative asupra societății. Pentru soluționarea acestor conflicte erau necesare mecanisme juridice care să satisfacă interesele asociațiilor, dar să se poată menține și structura societară, acest aspect reprezentând importanța studierii instituției date din punct de vedere juridic.

Tema cercetată reprezintă o importanță deosebită pentru societatea contemporană, dat fiind faptul că este o grupare persoane, constituită pe baza unui contract de societate și având personalitate juridică, în care asociații se înțeleg să pună în comun anumite bunuri pentru desfășurarea unei activități comerciale, în scopul realizării și împărțirii profitului rezultat, este un organism viu, aflat într-o continuă evoluție. Iar acest grup necesită a fi controlat și manevrat în cel mai bun mod. Iar reglementările legale reprezintă temeiul unei bune gestiuni, prin acest fapt și fiind importantă tema abordată în prezenta lucrare.

Tema cercetată este actuală, prin fapt că pe teritoriul Republicii Moldova există o multitudine de persoane juridice cu această formă de organizare, care practică activitate de antreprenariat, desigur și noile prevederi Codului civil se impun a fi analizate, sub aspectul influenței acestuia asupra acestei instituții juridice. Alegerea acestei teme este motivată atât de necesitatea efectuării unei cercetări exhaustive și actuale a acestei instituții.

Scopul și obiectivele tezei. Scopul prezentei lucrări rezidă în cercetarea aprofundată și complexă a esenței și conținutului reglementărilor legislative privind instituția societății pe acțiuni, cercetarea și analiza efectelor juridice ale înregistrării acesteia, analiza problemelor teoretice și practice întâlnite în procesul înregistrării și gestionării unei societăți pe acțiuni, cu descrierea organelor de conducere, precum și atribuțiile persoanelor cu funcții de control și gestiune.

Atingerea scopului propus, presupune realizarea următoarelor obiective:

- 1) examinarea legislației, doctrinei și practicii judiciare și identificarea opiniilor și teoriilor existente ce vizează domeniul cercetat în prezenta lucrare;
- 2) studierea evoluției instituției societății pe acțiuni în plan legislativ;
- 3) cercetarea complexă a noțiunii de societăți pe acțiuni la general și scoaterea în evidență a importanței acestei instituții la momentul actual;

- 4) descrierea procedurii de constituire și înregistrare a societății pe acțiuni;
- 5) redarea conținutului de valorile mobiliare, descrierea drepturile și obligațiile acționarilor, capitalul social, profitului și deidentelor societății pe acțiuni, precum și abordarea subiectului tranzacțiilor societății pe acțiuni.
- 6) descrierea organelor de conducere și control ale societății pe acțiuni;
- 7) analiza modalităților și impactul reorganizării societății pe acțiuni și încetarea activității unei societății pe acțiuni.
- 8) elaborarea propunerilor și recomandărilor sub aspect doctrinar și legislativ ce ar facilita dezvoltarea instituției în cauză, etc.

Suportul metodologic și tehnico științific. În cadrul studierii problemei în cauză au fost cercetate doctrinele științifice și lucrările savanților autohtoni și străini, legislația națională și a altor state. De rând cu lucrările științifice și edițiile periodice editate în Republica Moldova, au fost studiate și un șir de lucrări ale unor autori din România, Rusia care tratează regimul juridic al bunurilor imobile, evoluția istorică a acestei instituții precum și tendințele actuale ale reglementării juridice a societății pe acțiuni ca formă organizatorico-juridică.

Printre acești savanți se numără: Baieș Sergiu, Roșca Nicolae, Baieș Sergiu, Chibac Gheorghe, Băieșu Aurel, Bîrsan Corneliu, Dobrinoiu Vasile, Țiclea Alexandru, Toma Mircea., Кабышев Олег, Каминва, А.И., ș.a.

O importanță deosebită la elaborarea prezentei lucrări a avut studiul și analiza și Constituției Republicii Moldova, Codului civil al Republicii Moldova, Legii privind societățile pe acțiuni, diferitor acte normative, legislației altor state.

Metodologia cercetării. Cercetarea se bazează pe studierea materialului teoretic și legislativ, prin folosirea metodelor de cercetare *istorică, sistematică, juridico-comparativă*. În prezenta lucrare s-a utilizat pe larg *metoda comparativă și istorică* care ne-a permis analiza instituție societății pe acțiuni în procesul evoluției sale istorice, precum și evidențierea unor aspecte comune sau divergențe în cea ce privește reglementarea juridică a acesteia în deferite state. Iar *metoda sistematică* a permis colectarea și alegerea informației necesare și utile întru analiza completă a tuturor obiectivelor propuse.

Noutatea științifică a lucrării. Societatea pe acțiuni apare ca fiind forma cea mai evoluată a societății comerciale, caracterizată, în principal prin aporturile asociaților la formarea capitalului social. Iar dat fiind faptul că aceasta reprezintă una dintre cele mai populare forme de investiții, este demenționat că noile reglementări a Codului civil au adus modificări cu privire la vărsarea capitalului social, exercitarea dreptului la vot, reprezentarea acționarilor, și alte aspecte importante care și reprezintă noutatea științifică a lucrării.

Structura și volumul lucrării. Lucrarea conține patru capitole, fiecare fiind divizat în subcapitole care redau și dezvăluie consecutiv întreg capitolul.

Capitolul I. Întitulat *„Coceptii științifice și reglementări juridice privind noțiunea, tipurile și evoluția societății pe acțiuni”* cuprinde analiza doctrinelor științifice privind noțiunea, evoluția și tipurile de societăți pe acțiuni, sinteza comparativă a reglementărilor legislative privind statutul juridic al societății pe acțiuni, evaluarea principalelor caracteristici ale societății pe acțiuni.

Capitolul II. Întitulat *„Considerații teoretico-practice privind constituirea și funcționarea societății pe acțiuni”* conține cele mai importante și relevante, definiții, clasificări și abordări, care permit incluziunea în subiectul lucrării, fiind descrisă procedura de constituirea și înregistrarea a societății pe acțiuni. Un aspect la fel de important abordat în cadrul acestui capitol se referă la valorile mobiliare, drepturile și obligațiile acționarilor, capitalul, profitul și dividendele societății pe acțiuni, precum și tranzacțiile societății pe acțiuni.

Capitolul III. Întitulat *„Organele de conducere, reorganizarea și încetarea societății pe acțiuni”* conține o descriere a organelor de conducere și control ale societății pe acțiuni, modalitățile și impactul reorganizării societății pe acțiuni, precum și încetarea activității unei societății pe acțiuni.

Capitolul IV. Întitulat *„Aspecte practice privind funcționarea și încetarea societății pe acțiuni”* conține procesul soluționării unei spețe prin intermediul instanțelor judecătorești care examinează cazul invocat în fond, apel și recurs.

De asemenea, fiecare capitol este încheiat cu concluzii succinte despre cele relatate în contextul capitolului.

În încheiere sunt expuse concluzii și propuneri generale asupra subiectului dat.

BIBLIOGRAFIE

I. Acte normative:

1. Constituția Republicii Moldova din 24.07.1994. În MO Nr.1 din 1994;
2. Cod Civil al Republicii Moldova Nr. 1107 din 06-06-2002. 82-86, din 22-06- 2002;
3. Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997. În MO Nr. 38-39, din 12-06-1997;
4. Legii cu privire la privatizare nr. 627/1991 din 4 iulie 1991. În MO nr.135-136, din 09.12.99;
5. Legii cu privire la Programul de stat de privatizare pentru anii 1997-1998 nr.1217/1997 din 1994, În MO Nr.nr. 3.
6. Hotărârea Guvernului nr.1056/1997 din 12.11.1997;
7. Încheierea Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, nr. 2ra-2076/19;
8. Decizia Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Bălți, nr. 2a-442/19;
9. Hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central, nr.2-2148/2018 din 21 februarie 2019;

II. Literatura de specialitate

10. Alexandrescu, Filip, Mihalache, Flavius, Economia social și cooperativele. București: Expert 2011;
11. Baieș S., Roșca N. Drept civil. Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică. Chișinău: Cartier, 2004;
12. Boroș G. Drept civil. Partea generală. Persoanele. București: ALL BECK, 2001;
13. Bîrsan, Corneliu. Dobrinou, Vasile. Țiclea, Alexandru și Toma, Mircea. Societățile comerciale. Organizarea. Funcționarea. Răspunderea. București, 1993;
14. Chibac Gh., Bruma S., Robu O., Chibac N. Drept civil. Contracte și succesiuni. Ediția a IV-a. Chișinău: Tipografia Centrală, 2019. 471 p.
15. C. Corondan, Societatea simplificată pe acțiuni, în Revista de drept comercial, nr. 3/2000;
16. Cristina-Irinel Stoica, „Exercitarea funcției de administrator al unei societăți comerciale de către o persoană juridică”, în Revista de Drept Comercial, nr.1;
17. Elena Belei et al., Modele de acte judecătorești: Procedura civilă, ed. a 3-a, Chișinău: Tipografia Centrală, 2014;
18. Elena Cîrcei, Constituirea Societăților comerciale pe acțiuni, Editura „Lumina Lex”, București 2005;
19. Florescu Dumitru. Contractele civile. București: Universul juridic, 2011;

20. Fr., Lemenuier. Principes et pratique de droit commecial, droit des affaires. Paris, 1985;
21. Guyon, Yves. Droit des affaires. Tome 1. Droit commercial general et societes, 10-e edition, Economica, 1998;
22. Mihai Poalelungi et al., Manualul judecătorului pentru cauze civile, ed. a 2-a, Chişinău, Tipografia Centrală, 2013;
23. Natalia Ciobanu. Dreptul Afacerilor. Chişinău: CEP USM, 2014;
24. Negoescu G., Piaţa de capital. - Galaţi: Alter Ego Cristian, 2008;
25. N.Roşca, S.Baieş, Dreptul afacerilor, Editura „Cartier”, Chişinău 1997.
26. Roşca Nicolae, Baieş Sergiu, Dreptul afacerilor, Editura „Cartier”, Vol. I. Chişinău, 2004;
27. Roşca Nicolae, Baieş Sergiu, Dreptul afacerilor, vol.II, Tipografia Centrală, Chişinău, 2006;
28. Roşca Nicolae, Baieş Sergiu, Dreptul afacerilor, ed. a III-a. Tipografia Centrală, Chişinău, 2011;
29. Répertoire de droit civil Dalloz, Libéralités, Ibrahim NAJJAR, Actualisation par Vincent BRÉMOND, août 2017;
30. Sergiu Mămăligă, „Societăţile pe acţiuni/Comentariu la Legea nr.1134/1997”, Editura „Museum”, Chişinău 2001;
31. St. D. Carpenaru, Drept civil roman, editia a VII-a , revazuta si adaugita, Editura Universul Juridic, Bucuresti, 2007;
32. Kenneth G. Creid, Marius J. Dewaal, Reinhard Zimmermann, Droit du contracté. OXFORD University Press, 2011;
33. Turcu Ion. Dreptul afacerilor. Iaşi: Chemarea, 1993, pag. 56;
34. Пляниоль М. Курс французского гражданского права. Часть 1. Теория об обязательствах. Выпуск третий. / пер. с фр. В.Ю. Гартмана. Петроков, 1911;
35. Гутников О.В. Недействительные сделки в гражданском праве (теория и практика оспаривания). Москва: Статут, 2007;
36. Гражданское и торговое право капиталистических государств. Под редакцией Васильева, Е.А. Москва, 1993;
37. Каминва, А.И. Акционерные компании.2012;
38. Кулагин, М.И. Предпринимательство и право: опыт запада. Москва, 1992;
39. Черданцев, А.Ф. Специализация и структура норм права. În: „Правоведение”. 2012;
40. Шумилов Владимир. Международное право. Москва: НИМП ,2001;
41. Злотник, П. şi Злотник, Г. Проблемы правового регулирования лицензирования. În: „Хозяйство и право”, 2000;

III. Surse internet

42. http://jurisprudenta.csj.md/db_col_civil.php (vizitat la data de 12.11.2020);
43. https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-de-ro.do?member=1 (vizitat la data de 15.11.2020);
44. <https://www.creeaza.com/afaceri/comert/SOCIETATEA-PE-ACTIUNI469.php> (vizitat la data de 02.09.2020);
45. <https://administrare.info/economie/9602-procedura-emisiunii-ac%C5%A3iunilor-simple-avantajele%C5%9Fi-dezavantajele-finan%C5%A3%C4%83rii-prin-emisiunea-ac%C5%A3iunilor-simple> (vizitat la data de 09.10.2020);